

Alma Quartet puntgaaf en pakkend

7 nov. 2019

Marc Daniel van Biemen – viool

Benjamin Peled – viool

Jeroen Woudstra – altviool

Clément Peigné – cello

Deventer Schouwburg 5 november 2019

397ste concert Stichting Kamermuziek Deventer

Door Elly van Plateringen

(tot 2016 muziekrecensent van deStentor)

DEVENTER – Als het Alma Quartet opkomt is de energie meteen voelbaar. Dit is een ensemble dat er middenin staat. Gekozen is voor een programma dat enige dwarsverbanden kent, door Marc Daniel van Biemen bondig uiteen gezet. De ene leidraad is dansante muziek. De andere: Antonin Dvoràk, bevriend met en bewonderd door Johannes Brahms. Bovendien adviseur van het 7-jarige wonderkind Ervin Schulhoff bij het kiezen van een leraar. (Het verhaal wil dat Dvorak zelf er geen zin in had. Zou hij dat ooit betreurd hebben?!)

Het levensverhaal van Ervin Schulhoff zou verfilmd kunnen worden. Studerend bij boegbeelden als Reger en Debussy, vechtend in de Grote Oorlog, componerend volgens allerlei stijlen en stromingen. Bovendien eigengereid en van interessant politiek pluimage. Omgekomen in de Tweede Wereldoorlog; niet als Jood maar vanwege zijn toen recent verleende Russische staatsburgerschap. Voordeel van zo'n speelfilm zou zijn dat de muziek al door hemzelf geschreven is en de composities voor strijkkwartet door het Alma Quartet op cd zijn gezet – en hoe!

Van dit oeuvre speelde het Alma Quartet in Deventer de 'Fünf Stücke für Streichquartett (1923)'. Een amusant geheel met knipoogjes naar de Weense wals, jazz en diverse andere stromingen, resulterend in een wervelende Tarantella. Wat opviel was de ongelooflijke beheersing van het Alma Quartet, dat vooral in de zachte dimensies fabuleus speelse accenten aanbracht en de dansen met intellect en raffinement typeerde. Geen wonder dat dit ensemble zowel in de concerthal als in modernere context een graag geziene gast is!

Van Antonin Dvoràk klonk het 'Slavische' kwartet nr. 10 in Es opus 51. Met – de naam zegt het al – invloeden van volksmuziek zoals polka en dumka. Het eerste deel begon intiem en het was onmogelijk om niet mee te drijven op het affectieve klankidoom van dit sublieme viertal. Ook al speelde het Alma Quartet in Deventer met invallend cellist Clément Peigné, dit was beslist niet merkbaar in de eenheid die al musicerend werd bereikt. Bovendien bezitten de heren een welhaast jaloersmakende perfectie in het hanteren van hun instrument, waarbij de interpretatie een magnifieke eensgezindheid uitstraalt. Aanvankelijk hoort men een zakelijke, geroutineerde toon. Maar pas op: de structuur wordt onfeilbaar getroffen en de ruimte die men elkaar toebedeelt is gewoon perfect. Gaandeweg ontstaat dan het idee: ja, zó moet het en niet anders.

Niet alleen bij Dvoràk, maar ook in het 'Derde Strijkkwartet in Bes opus 67' van Johannes Brahms was die ongelooflijk logische benadering van de partituur, met waarde voor elk motief en afgewogen emotie, een pakkende leidraad. Dat altviolist Jeroen Woudstra problemen ondervond door de onwillige werking van het pedaal van zijn iPad was een luchtig intermezzo en inkijkje in de ingewikkelde keuken van het vak van uitvoerend musicus. Geen moment stond het de interpretatie in de weg. De hoofdrol die juist Woudstra in dit Brahms-opus vervulde was een memorabele. Het wonderschone slotdeel met variaties was bedwelmend mooi. Van zo'n uitmuntend concert is het moeilijk afscheid nemen. Een 'Napoletana' van Schulhoff klonk als dankbaar dessert.

Volgens het Spaanse woordenboek kun je het woord 'Alma' op vele manieren vertalen. Er wordt melding gemaakt van begrippen als 'ziel', 'essentie', 'geestdrift' en 'hart'. Men kan alleen maar constateren dat het Alma Quartet zijn naam volledig waarmaakt.

